

“De Wekker”, december 1958, 12^e jaargang, nummer 10.

Ontvangen van Rob Lampen, Rotterdam.

WERKPLAATS
EN
KANTOOR

12e jaargang - december 1958 - nr. 10

De Wekker

Maandblad van de Vereniging
van Personeel in dienst bij De
Rotterdamsche Droogdok Maat-
schappij N.V. en Scheepsbouw Mij-
„Nieuwe Waterweg” N.V. W.E.K.

Opgericht 21 april 1944
Kon. erkend 16 mei 1951

WETENSCHAP
EN
KUNST

REDACTIE-ADRES: KARIMUNSTRAAT 12 - ROTTERDAM-Z.
SECRETARIAAT: M. P. v. d. BORDEN, KORTEBRANTSTRAAT 37 - ROTTERDAM - TELEFOON 128643

☆

★

☆

☆

★

☆

★

☆

★

★ Vrede op aarde ?

In het drukke leven van alle dag komt de wereld op ons af met de ene sensatie na de andere. Wereldschokkend nieuws schreeuwt op de voorpagina's van de dagbladen om onze aandacht. Berichten over minder dramatische gebeurtenissen en plannen in ons eigen land — maar die niet minder in ons leven ingrijpen — vragen om te worden gelezen. De wereld dringt zich aan ons op; wij kunnen er ons niet aan onttrekken, want wij zijn er allen rechtstreeks bij betrokken. Maar het overweldigt ons en de machtige stroom van het wereldgebeuren laat ons geen tijd tot bezinning. De rustpunten voor die bezinning zijn in ons leven maar dun gezaaid.

Het Kerstfeest en de jaarwisseling geven ons een dergelijk rustpunt wel. Het einde van het jaar dwingt ons bijna om afstand te doen van de periode, die juist achter ons ligt. Het is vooral het einde van dit jaar, dat ons tot nadenken stemt. Het was een historisch jaar, in vele opzichten.

De mens heeft immers de eerste schuchtere schreden gezet buiten zijn geboortegrond, de aarde. Een levend wezen heeft (korte tijd) kunnen bestaan buiten de dampkring, die wij in de eeuwen die achter ons liggen voor alle leven op aarde onmisbaar hebben geacht.

En dan, in ons eigen land, minder sensationeel, het besluit om waterstaatswerken uit te voeren, die het gezicht van ons land zullen wijzigen en die ons allen een grotere bescherming zullen bieden tegen het geweld van de natuur. Zee-armen worden afgesloten, de toemloze macht van eb en vloed wordt getemd en waar de kracht van het vernielende water heerste komt de rust van de akkers en de binnenmeren.

De macht van de mens schijnt toe te nemen met een snelheid, die de stoutste toekomstdromen minder fantastisch doen lijken. Machines gaan hem het werk van zijn handen verlichten. Machtige motoren verkorten de afstanden in de wereld. Hij maakt krachten vrij, die de macht der natuur schijnen te evenaren. Er schijnen geen grenzen te zijn aan zijn technisch kunnen.

Misschien geen grenzen — dat zal inderdaad de toekomst moeten leren. Maar veel van die indrukwekken-

de prestaties tonen wel een schaduwkant. Want met het gevoel van macht bij die eerste stappen naar de verkenning van het wereldruim komt de vrees: Wat zullen „de anderen” er mee doen? Betekent ook dit weer niet een poging van de ene mens om de andere te overheersen? Technische hulpmiddelen maken de wereld kleiner; maar brengen zij ook onze vijanden niet dichter bij? Brengen zij ons vrede?

Het zijn angstige vragen, die uiting geven aan vrees. Vrees voor onze medemens, vrees voor de toekomst die wij, met die medemens, zullen maken. Daar is wel reden voor. Veel van de vooruitgang der maatschappij is in de loop der eeuwen dienstbaar gemaakt aan euvele doeleinden; veel, van wat de mens bedacht om zich het leven op aarde te veraangename, is door hem tegen zichzelf aangewend. Die mens schijnt maar langzaam te veranderen. Misschien wel, omdat die vrees voor de medemens de overheersende factor in de wereld is.

De gigantische vlucht van de techniek zal ons ook van die vrees moeten afhelpen. Het zal bovendien wel moeten, want toegeven aan die vrees, met alle gevolgen van dien, zou betekenen dat de mensheid uit vrees voor het onheil zich juist in dit onheil zou storten. Dit wijze besef dringt langzaam tot de gehele mensheid door.

Dat geldt ook op kleinere schaal. Laten ook wijzelf ons niet laten overmannen door vrees voor de gevolgen van maatregelen, die wij, nuchter denkend, nuttig en noodzakelijk achten.

Dat wil niet zeggen dat wij argeloos, onvoorbereid en overhaast de waan van de dag moeten volgen. Maar wel dat we met plichtsbesef, onbevreesd en met vrede in ons binnenste, de toekomst tegemoet moeten treden, gewapend met kennis, inzicht en goede wil vooral tegenover onze medemens.

Dat zijn onze beste, vrede brengende beschermers, ook in het jaar dat nu komen gaat.

Tewaterlating **ARCA**

Dit turbine-tankschip, ons bouwnummer 297, dat op zaterdag 22 november om ongeveer 2 uur 20 van helling 6 te water liep is, zoals reeds in ons vorig nummer werd medegedeeld, het eerste turbine-tankschip dat in „new look“, het nieuwe, thans bij de Koninklijke Shell Groep in toepassing gebrachte, gestroomlijnde profiel, wordt gebouwd. Enkele van de voornaamste gegevens laten we hier volgen:

Lengte over alles	169,38 m	555-1"
Lengte tussen loodlijnen	161,54 ..	530-0"
Breedte	21,11 ..	69-3"
Holte tot bovendek	11,88 ..	39-0"
Gemidd. diepgang op het zomermerk	9,10 ..	29-9 $\frac{1}{8}$ "
Draagvermogen bij deze diepgang	ca 18.100 ton	à 1016 kg
Bruto inhoud	ca 12.100 reg.ton	à 2,83 m ³
Dienstsnelheid	14,5 zeemijlen	of 27 km per uur
Aantal opvarenden	53	

Klasse:

Lloyd's Register 100AI „Carrying Petroleum in bulk“

De door de R.D.M. vervaardigde voortstuwingsinstallatie bestaat uit: 2 Foster Wheeler waterpijpketels, die stoom leveren onder een druk van 37 kg/p. cm² en een temperatuur van 450° C; een hoofdturbine-groep, bestaande uit een hoge- en een lagedruk-turbine, waarvan het vermogen van 7500 pk door middel van een dubbele tandwieloverbrenging op de schroef, die dan 100 omw. p. min. zal maken, zal worden overgebracht.

Bovendien zijn in de machinekamer opgesteld 2 door stoomturbines gedreven draaistroom generatoren van 400 kW met een spanning van 440 V en een 100 kW generator, gedreven door een Dieselmotor in gevallen dat geen stoom beschikbaar is.

De lading zal verwerkt worden door 4 verticale, door stoomturbines gedreven centrifugaalpomp, elk met een capaciteit van 400 ton per uur.

De tewaterlating had, zoals steeds bij ons, een vlot verloop. Mevrouw E. de Monchy-van der Hoeven hanteerde met vaardige hand het bijtje en onmiddellijk daarop sloeg de fles champagne tegen de voorsteven in stukken en ving het schip met een flinke snelheid de reis naar zijn element aan.

Na afloop hiervan verenigden de genodigden zich, als gasten van de R.D.M., tot het aanhoren van de door onze directeur, Ir. K. v. d. Pols, uitgesproken woorden van dank aan de naamgeefster en aan de opdrachtgever, de Koninklijke Shell Groep, voor het in ons gestelde vertrouwen.

Daarna hield Ir. L. Schepers, directeur in de Koninklijke Shell Groep, een korte beschouwing over het grote, heden ten dage in aanbouw zijnde, aantal tankschepen. Wij kunnen niet nalaten daarvan een uittreksel weer te geven als teken des tijds, dus laten we nu Ir. Schepers aan het woord:

„Velen vragen zich af waarom de Kon. Shell Groep nu nog zoveel geld in nieuwe tankschepen steekt, terwijl een groot aantal tankschepen is opgelegd, n.l. bijna 300 met een totaal draagvermogen van ca 4,5 mln ton of 9 procent van de wereldtankervloot. Deze situatie zal vrij zeker nog wel even voortduren, wellicht zelfs nog iets verergeren. Niettemin ben ik van mening dat de tewaterlating van de Arca niet met gemengde gevoelens behoeft te worden begroet, omdat dit schip nog weer zoveel ton aan het huidige surplus zou toevoegen.

Toen wij tankschepen bestelden, die wij het 1958/1960 bouwprogramma noemden, wisten wij wat wij deden. Wij hebben met een aanvaardbare risicomarge kunnen schatten wat de totale wereldbehoefte aan scheepsruimte zou zijn en wij hebben beoordeeld welk aandeel onze vloot daarvan moest vormen. Sindsdien is er weinig gebeurd dat onze gedachten in een andere richting zou hebben kunnen sturen. Het is duidelijk dat wij in de olie-industrie zelf het best in staat zijn te schatten hoeveel olie wij in de naaste toekomst moeten vershippen. Deze schatting zal niet altijd precies uitkomen, maar zij zal toch waarschijnlijk wel dichter bij de waarheid zijn dan die van buitenstaanders.

In tegenstelling tot de meeste andere industrieën neemt de Kon. Shell Groep zelf de verantwoording voor het verkrijgen, hetzij in eigendom, hetzij in charter, van zoveel scheepsruimte als zij denkt nodig te hebben. Men zou het dus zo kunnen zeggen, dat zij in de benijdenswaardige positie verkeert beide zijden van de medaille te kunnen bekijken. Onafhankelijke eigenaars van tankers hebben deze informatie niet ter beschikking en, tenzij zij zich van te voren van een langlopend chartercontract hebben voorzien, bouwen zij in zekere zin speculatief. In het verleden is maar al te vaak gebleken dat zij geneigd zijn zich te laten beïnvloeden door de hoge vrachttarieven van een gegeven ogenblik om dan schepen te gaan bestellen, in de ijdele verwachting dat de tarieven wel hoog zullen blijven. In werkelijkheid is het echter zo dat, over langere perioden gezien, de vrachtprijzen voor tankschepen eerder laag dan hoog zijn.

Het is dit ietwat overdreven enthousiasme van de onafhankelijke reders dat hen zelf in deze benarde positie heeft gebracht. Naar mijn schatting is er thans ca. 7,5 mln ton scheepsruimte in bestelling, waarvan het toekomstig empoel nog niet gecontracteerd is. Het ziet er dus wel naar uit dat de tankvaart of een lange periode van uitermate lage vrachtprijzen tegemoet gaat, of het vooruitzicht heeft op grote schaal bouwopdrachten te moeten annuleren en de daarmee gepaard gaande schadevergoedingen van vele miljoenen te moeten uitbetalen. In het laatste geval zou dat voor de betrokken werven een belangrijke ontwrichting van hun bouwprogramma's betekenen. Het zou mij niet verwonderen als de werven zelf liever een constanter orderboek

zouden willen hebben en misschien zullen die werven, als zij door annuleringen worden getroffen, zich gaan afvragen of het geen zin zou hebben in de toekomst vóór het afsluiten van een bouwcontract zich ervan te overtuigen dat het desbetreffende schip een verzeerd emplot heeft".

Ir. Schepers vroeg zijn gehoor dit vooral niet op te vatten als een sombere voorspelling, want, al wordt op korte termijn een overmaat van tankers voorzien, op iets langer zicht zal het evenwicht zich weer herstellen. Aan de groeiende behoefte aan energie zal alleen door een relatief nog sterker stijgend aanbod van aardolie kunnen worden voldaan. Over 20 jaar zal West-Europa waarschijnlijk 375 mln ton aardolie per jaar verbruiken i.p.v. de ca. 150 mln ton van thans. Het grootste deel van de aardolie zal door tankers moeten worden aangevoerd. Dit betekent, dat de Kon. Shell Groep na verloop van enkele jaren weer in haar zeg 10 pet te grote vloot zal zijn gegroeid. Wannéer dit zal zijn kan niet precies worden voorspeld. Het gaat er slechts om of het zal lukken de tussentijd nuttig te gebruiken door middelen te bedenken, waardoor een herhaling van deze moeilijkheden in de toekomst zou kunnen worden vermeden.

ACTIE „HENNY”

Enkele maanden geleden zijn in een nieuw paviljoen van het Zuiderziekenhuis de ernstigste polio-patiëntjes ondergebracht. In dit paviljoen, dat keurig is ingericht en voor de kinderen zo aantrekkelijk mogelijk is, ontbrak o.a. een televisietoestel. Onze vriend Wagemaker was al druk bezig om geld daarvoor in te zamelen; een dergelijk toestel kost veel geld en half november had hij „nog maar” de beschikking over ca f 300.—

Van een bevriende relatie kwam er onverwacht een telefoontje dat zij voor dit geld een toestel voor deze patiëntjes ter beschikking wilde stellen, wat natuurlijk in grote dank werd aanvaard en tot resultaat had dat dit op zaterdagmiddag 15 november door de heer Wagemaker aan de directrice van de polioafdeling kon worden aangeboden.

Op die middag was er toevallig een uitzending van de intocht van St. Nicolaas in Amsterdam. Op de strakke gezichtjes van de polio-patiëntjes kwam een glimlach, toen zij de Sint op het scherm van het nieuwe televisietoestel zagen. Zij konden, ook dank zij Uw medewerking even hun lijden vergeten en samen genieten met de kinderen op het scherm, die rond de Sint dartelden.

Wij verlenen gaarne plaats aan een brief, die wij mochten ontvangen, naar aanleiding van het ten geschenke gegeven televisietoestel.

Heel, heel hartelijk dank!

ZUIDERZIEKENHUIS

Rotterdam-Zuid

Rotterdam, 24 november 1958.

Aan alle werknemers van De Rotterdamsche Droogdok Mij, p/a de heer W. Wagemaker.

Zeer geachte heer Wagemaker,

In U zeg ik uit naam van patiëntjes en staf heel, heel hartelijk dank aan alle werknemers van De Rotterdamsche Droogdok Mij voor het fraaie televisietoestel, waarmee U ons hebt willen verrijken.

Het bezit van een televisietoestel was altijd een lang gekoesterde wens, die helaas tot nu toe niet in vervulling kon gaan. U kunt zich dus wel voorstellen, hoe bijzonder blij we zijn en hoe dankbaar.

U nogmaals dankend, verblijf ik,

met vriendelijke groeten,

Dr. G. J. van Weerden

„EEN HALVE EEUW SCHEEPSBOUW”

Bezienswaardige tentoonstelling in het Instituut voor Scheepvaart en Luchtvaart

Het vieren van het elfde lustrum van het Scheepsbouwkundig gezelschap „William Froude” was voor het Instituut aanleiding om in zijn gebouw een tentoonstelling te houden die, ook op een voor de leek en de jeugd begrijpelijke en attractieve wijze, de verschillen in de scheepsbouw toont tussen de tijd waarin „William Froude” werd opgericht en die van thans.

Deze tentoonstelling is tot half januari '59 voor een ieder geopend, n.l. des maandags van 10 tot 12 uur; op de overige werkdagen (incl. zaterdag) van 10 tot 5 uur en op zon- en feestdagen van 2 tot 5 uur, behalve op nieuwjaarsdag.

De entreeprijs voor het Instituutsmuseum en dus inclusief een bezoek aan de tentoonstelling „Een halve eeuw scheepsbouw” bedraagt voor volwassenen f 0,50 en voor kinderen beneden 14 jaar f 0,25.

Wat er zo al te zien is. De grote verschillen die er bestaan tussen schepen van dezelfde soort, die in het begin van de 20e eeuw en heden werden of worden gebouwd. Een serie maquettes laat b.v. de verschillen in de machinekamer-inrichting tussen toen en nu zien, terwijl er o.a. ook modellen zijn te bewonderen, die in het bijzonder de ontwikkeling tonen van de masten met hun tuig en laadgerei, alsmede de evolutie van dek-opbouwen en schoorstenen. De radiotelecommunicatie is evenmin over het hoofd gezien. Een maquette van het radiostation van de nog in aanbouw zijnde „Rotterdam” vertegenwoordigt daarbij het heden, diverse „radioreliquiën” het verleden van de scheepsradio.

Wie was William Froude? Een Engels ingenieur, die in de tweede helft van de vorige eeuw de grondlegger geweest is van de wetenschappelijk gefundeerde berekeningen van weerstand, machinevermogen en snelheid, zoals deze uit scheepsmetingen en scheepsvorm voortvloeden. Ter herinnering aan hem is op de tentoonstelling bovendien ook één der rompmodellen te zien, waarmee deze baanbrekende figuur in 1870 zijn eerste proefnemingen deed. Dit historisch van grote waarde zijnde model is voor deze tentoonstelling welwillend beschikbaar gesteld door het Science Museum te Londen.

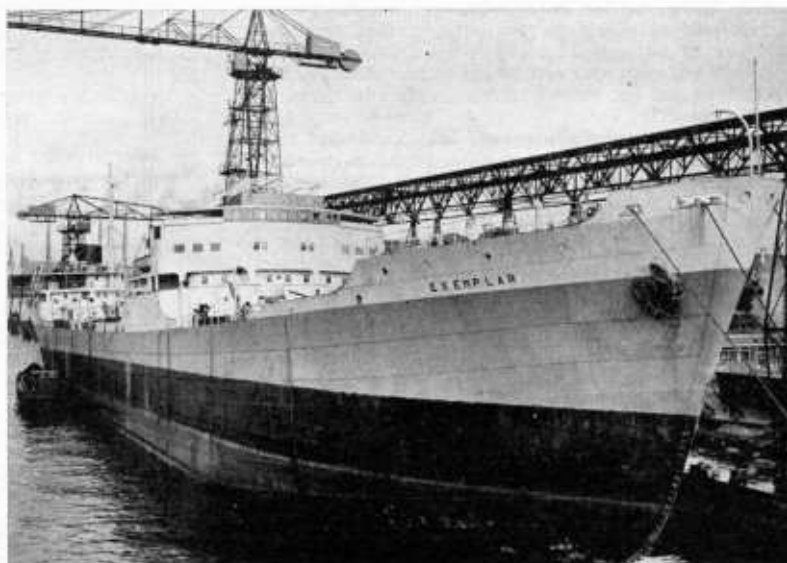

EEN GROOT REPARATIE KARWEI

Dat het er met de tankvaart voorlopig niet zo goed uitziet hebt U in dit nummer kunnen lezen uit hetgeen Ir. Schepers daarover ter gelegenheid van de tewaterlating van de Arca heeft gezegd.

Dit blijkt ook uit de opdracht die wij ontvingen tot de verbouwing van het slechts 8 jaren oude tankschip Exemplar in een vrachtschip voor droge lading, hetgeen gepaard gaat met grote kosten voor de eigenaars, die zij, daartoe door de omstandigheden gedwongen, zo laag mogelijk wensen te houden.

De R.D.M. heeft echter deze opdracht in scherpe concurrentie kunnen aanvaarden, omdat die een goede gelegenheid tot werkverschaffing biedt in een tijd

waarin het moeilijk is voldoende opdrachten aan te trekken om ons bedrijf gaande te houden.

De Exemplar, het tankschip dat in 1950, onder de naam Hektoria, door Lithgows Ltd in Port-Glasgow afgeleverd werd aan een Noorse reder, meet 9027 Register ton bruto, heeft een laadvermogen van 13580 ton en is 113 m lang tussen de loodlijnen, 18,90 m breed en 10,75 m hol. Er staat een 4 cilinder Doxfordmotor in, die het schip een snelheid geeft van ca 13 knopen (24 km per uur).

Op vrijdag 21 november kwam het schip bij de R.D.M., alwaar het ligplaats kreeg bij kraanbaan 1 aan de oostelijke zijde van de dokhaven.

Er dient heel wat gesloopt te worden, want er komen 5 laadhoofden in het nu vrijwel dichte dek, de dwarschotten worden bijna alle gesloopt en enkele ervan worden op andere plaatsen weer ingebouwd. In de twee langsschotten worden grote openingen gemaakt, zodat de zijtanks met de middentanks over de volle breedte laadruimen zullen vormen.

Het slopen werd met spoed en op moderne wijze aangepakt; op bijgaande foto zien we n.l. een „dragline” als hijskraan over het dek „rupsen”.

Ook hetgeen nieuw op het schip wordt aangebouwd is reeds in de werkplaats onderhanden. Als we nagaan dat dit een dubbele bodem met de nodige waterdichte vangen, laadhoofden, mastdekhulzen, masten, laadgerei, enz. betreft, dan zien we dat deze verbouwing een groot karwei is.

Ook dienen lens- en ballastleidingen door en langs dubbele bodem tanks, alsmede leidingen voor de deklieren, die voor het transport van de lading zullen zorgen, aangelegd te worden.

Op bijgaande foto zien we het schip nog als tanker. Als het hele karwei achter de rug is hopen we een foto te laten zien van de Exemplar, dan als een fraai, modern vrachtschip. Tientallen jaren geleden hebben wij dergelijke verbouwingen al met succes uitgevoerd. Als we allen onze schouders er onder zetten zal dit ongetwijfeld ook nu weer het geval zijn.

De oprechte amateur

Veel mensen klinkt het woord amateur een beetje naar in de oren. Dat komt omdat ze het woord vrijwel alleen als tegenstelling willen zien tegenover „beroeps”. En beroeps, vindt men, is nu eenmaal altijd beter, mooier, groter, geweldiger. De amateur is nooit meer dan een liefhebber, de amateur prutst maar wat, hij doet het misschien wel aardig, maar toch, hij haalt het niet bij „beroeps”. Een amateurfotograaf maakt kiekjes, de beroepsfotograaf platen. De voetbal-amateur moet het altijd afleggen tegen de prof en de amateur-musicus is nooit veel meer dan een muzikant.

Men hoort de mensen die het één of ander als amateur beoefenen dan ook dikwijls zeggen: Ik ben „maar” amateur. Dat woordje máar doet het hem. Het lijkt er op, dat men zich een beetje schaamt voor de liefhebberij die men in zijn vrije tijd beoefent. En dat is natuurlijk klinkklare onzin.

We willen graag toegeven dat er een groot verschil is in mogelijkheden tussen iemand die de hele dag zijn volledige aandacht aan een onderwerp kan geven en iemand, die dat eigenlijk maar eens te hooi en te gras kan doen. De laatste doet dat na afloop van zijn dagelijkse werk en dan nog maar gedurende betrekkelijk korte tijd. Grote dingen, dat weet U, vragen nu eenmaal een geweldige voorbereiding en wie daartoe het best in de gelegenheid is, zal het meest bereiken. Dat alles is echter nog geen reden om de amateur als minderwaardig te beschouwen aan zijn professionele medemens. Want in één opzicht hoeft de amateur het nooit af te leggen tegen zijn beroeps-collega en dat is in de liefde voor het onderwerp dat hem bezighoudt.

In het bovenstaande hebben wij een zeer veel voorkomende amateur niet genoemd. Opzettelijk niet, want over hem willen wij het juist eens hebben. We bedoelen de amateur-toneelspeler. Hij is onder alle amateurs min of meer een buitenbeentje. De meest verguisde volgens sommige critieken en „de man die ons een prettige avond bezorgde”, volgens de schrijver van het beleefde stukje. Nederland heeft zeer veel amateur-toneelgezelschappen. Ten dele zijn dat gezelschappen, die behoren tot de één of andere personeelsvereniging. Vooral met de laatste categorie is het vreemd gesteld. De spelers van die gezelschappen zijn bij hun publiek namelijk zo goed bekend. En dat lokt vaak een kritiek uit, die niet helemaal eerlijk is. Heel veel mensen menen dat iedere acteur, en zeker de amateur, een soort kameleon is, die van kleur verandert als zijn tekst dat eist. Bovendien, zo is dan vaak de gedachtengang, zijn die mensen niet helemaal normaal. Zij spelen toneel om zich zo nu en dan ook eens groot voor de wereld te voelen. Want, zegt men, ten slotte is toneel spelen toch niets anders dan voor korte tijd in de huid van een ander kruipen. In de huid van een denkbeeldige held, die gesproken is uit de verbeelding van een schrijver. In werkelijkheid is de speler maar een gewoon mannetje; we kennen hem toch, hij werkt bij ons op de zaak. Tegen deze opvatting willen wij nu eens ingaan.

Het wil er bij ons niet in dat onze grote dichter Vondel zijn drama's geschreven zou hebben om toneelspelers de gelegenheid te geven hun dagdromen uit te leven. Shakespeare, de Engelse toneeldichter bij uitmendheid, schreef weliswaar direct voor het toneel, maar ook hij is te veel kunstenaar om daarbij de tijdelijke glorie van een burgermannetje op het oog te hebben. Geen enkele waarachtig toneelschrijver kan,

geloven wij, de burgerlijke behoefte aanvoelen om meer te schijnen dan men is en kan daarin zeker niet de grond voor zijn schrijversschap vinden. De grote drama's uit de (toneel)literatuur leiden, dat is een vereiste, tot de ondergang van de hoofdpersoon. En de speler van die hoofdpersoon komt er dus al heel bekaaid af als hij een zielige groothedswaan nastreeft. Het is met hem natuurlijk heel anders gesteld als hij een gave vertolking nastreeft van de figuur die hij uitbeeldt. Dat is niets meer of minder dan het pogen een aangenomen taak zo goed mogelijk te volbrengen. Dat hij daarbij enige persoonlijke eer oogst is zonder meer de beloning voor zijn, geslaagde, inspanning. Daarbij doet het helemaal niet terzake of de speler in kwestie in het dagelijkse en maatschappelijke bestaan niet zo'n geweldig vooraanstaande positie inneemt. De mens, die in staat is van zijn spel kunst te maken, is zeker geen min mannetje. Dat nu is de oprechte amateur dus ook niet. Wat hij doet is het beoefenen van een kunst. Afhankelijk van zijn gaven zal hij dat meer of minder artistiek verantwoord doen. Maar hij doet het en hij doet het met liefde. En dat plaatst hem op een heel wat hoger standpunt dan het dagdromende burgermannetje.

Aan de andere kant heeft de amateur-toneelspeler ook de nodige verplichtingen. Hij dient zijn eigen beperkte gaven en mogelijkheden uit te buiten. Het is nu eenmaal zó dat zijn voorstelling gegeven wordt voor een publiek, dat in negen van de tien gevallen daarvoor betaalt. En wie betaalt, heeft recht op zo goed mogelijke waar. Men kan echter niet meer verlangen dan de spelers in hun mars hebben. Dit heeft dikwijls tot gevolg dat de keuze van het stuk gericht is op het lichte, zogenaamd op het lijf geschreven genre. Het onaangename bijverschijnsel is dan dat daartoe zeker niet de beste stukken behoren.

Daarom, als we de beperkte mogelijkheden van een amateurgezelschap aanvaarden en bereid zijn de eventuele tekortkomingen met de mantel der liefde te bedekken, dan is er niets op tegen om dat ook te doen in een zogenaamd „zwaar” toneelstuk. Een toneelspel dat als zodanig een kunstwerk is zal immers, ondanks een niet helemaal zuivere opvoering, het publiek veel meer bevrediging schenken dan een, al evenmin gaaf gebracht, niemendalletje. Bovendien worden op deze wijze de spelers zelf veel meer gediend. Zij dragen het toneel een goed hart toe, ook al zijn zij „maar” amateur. Zij besteden er tijd en energie aan en hebben er heel veel voor over. Men komt er niet mee al deze mensen zoet te houden met de gebruikelijke hilariteit verwekkende verwickelingen in toneelvorm. Zij houden zich namelijk bezig met een stuk cultuur. Hebt U daar al eens over nagedacht? In onze cultuurgeschiedenis speelt de volkskunst een rol van betekenis. De historie zal uitmaken in hoeverre een culturele uiting van het volk werkelijk kunst en dus volkskunst wordt. Maar met avondjes om te lachen bereikt men die ereplaats zeker niet. De animo van de serieuze liefhebber is meer waard.

Al deze dingen moet U eens overwegen als U gaat kijken naar een voorstelling van een amateur-gezelschap. De tekortkomingen ervan hoeft U voor niemand te verbloemen, ook niet voor de spelers. Maar bij Uzelf moet U de overtuiging hebben dat wij allen rijk zijn, rijk in het bezit van zoveel oprechte amateurs en hun liefde voor de kunst.

Zie ginds kwam de stoomboot.....

St. Nicolaas arriveert aan de Waalhavenponton

Ir. K. van der Pols nodigt St. Nicolaas uit de zanghulde in ontvangst te nemen.

Vrolijk klinken de liedjes over het Rondoplein

Het St. Nicolaasfeest is ook dit jaar op vele plaatsen in ons land op uitbundige wijze gevierd. Vol verwachting over wat er in hun schoentje zou zitten klopten duizenden kinderhartjes en enigszins bevreesd hebben ze op de avond van 5 december het grote ogenblik, het uitdelen van geschenken, afgewacht.

Op Tuindorp Heyplaat hield de kindervriend zaterdag 29 november zijn blijde inkomst. Per schip arriveerde hij met zijn beide knechts bij de Waalhavenponton, waar hij door Ir. Van der Pols namens de burgerij werd begroet. De heer C. A. van Walsum dirigeerde de door de Harmonie Dockyard begeleide St. Nicolaasliedjes. Hierna volgde de rondrit door het dorp, die een ware tromftocht werd.

Op meerdere plaatsen zaten de W.E.K.-kinderen vol ongeduld op zijn komst te wachten.

In Ons Huis bracht St. Nicolaas diezelfde middag een bezoek en heeft ook daar veel blijde gezichten gezien. Op 3 december verscheen hij in Odeon en Arcade en op zaterdag 6 december bezocht hij de kleuterschool op de Heyplaat. Honderden kinderen hebben hem jubelend begroet en wat er in hun hartjes is omgegaan stond vaak in hun ogen te lezen. Het „Dag Sinterklaasje...”, dat de kinderen St. Nicolaas bij zijn vertrek toezongen, betekende niet alleen een groet en „bedankt voor de mooie cadeaux”, maar zeer zeker ook „tot volgend jaar”.

Welnu, beste kinderen, St. Nicolaas heeft ons verteld dat hij op zijn volgende verjaardag weer hoopt te komen als... jullie gehoorzaam zullen zijn en ook op school je uiterste best zal doen.

Op bijgaande foto's ziet U hoe één en ander zich heeft toegedragen.

St. Nicolaas bij de kleuters op school

Vol overgave zingen de Schiedammertjes hun liedje voor de Sint en zijn knecht

VERENIGINGSMEDEDELINGEN

Het bestuur wenst alle leden:
Prettige Feestdagen
en een
Voorspoedig Nieuwjaar

CULTURELE AVOND

voor abonneementhouders op **donderdag 15 januari** in De Lantaren. Filmprogramma:

De Zigeunerbaron

naar de operette van Joh. Strauss

Op buitengewone wijze verfilmd, enorme zigeunerfeesten, sensationele smokkelaarsscènes, schitterende buitenopnamen, het geheel in prachtige kleuren.

Rolbezetting:

De oude Barinkay ..... Paul Hörbiger
Sandor, zijn zoon ..... Gerhard Riedmann
Saffi ..... Margit Saad
Kalman Zsupan ..... Oskar Sima
Arsena, zijn dochter ..... Maria Sebaldt
Ottokar, zijn secretaris ..... Peer Schmidt
Zipra, een oude zigeunerin ..... Trude Hesterberg

Met medewerking van

het ballet van het Nationaal Theater te Belgrado
en het Berlijns Philharmonisch Orkest.

FOTOCUB

Op donderdag 27 november j.l. hadden wij een gezamenlijke dia-avond bij de fotoclub „De Hoop”, tezamen met de drie fotoclubs De Hoop, Pernis en W.E.K.

Het was jammer dat Schieland niet aanwezig kon zijn, maar er was toch bijzonder grote belangstelling.

De heer De Groot, voorzitter van de fotoclub Pernis, opende deze avond en gaf de fotoclub De Hoop, als eerste, de gelegenheid om dia's van haar leden te vertonen. Daarna kregen de fotoclub W.E.K. en de fotoclub Pernis een beurt. Voor de pauze zagen we in kleuren: het Kralingse bos, Italië, Oostenrijk en Nederland; na de pauze een aantal dia's op allerlei gebied en enige dia's van de Wereldtentoonstelling in Brussel.

De dia's waren van goede kwaliteit zowel wat kleur als motiefkeuze betreft. Het geheel werd met een luchtig praatje opgevuld.

Tot slot zei de heer De Groot dat een dia met een gesproken woord veel aan waarde wint; tevens bedankte hij de leden voor de beschikbaar gestelde dia's en in het bijzonder de fotoclub De Hoop voor de goede organisatie van deze avond.

We konden terugzien op een geslaagde avond, die voor herhaling in aanmerking komt.

Het bestuur wenst de leden prettige feestdagen en een voorspoedig Nieuwjaar.

Hier volgt het programma voor de komende drie maanden:

- 22 jan. Bespreken van Foto van de Maand.
- 5 feb. Werkavond fotograferen; een onderwerp met verschillende belichting.
- 12 feb. Bonds-fotocollectie van 8 tot 9 uur, daarna Huishoudelijke vergadering.
- 26 feb. Het ontwikkelen van de film van 5 februari; tijd- of standontwikkeling.
- 12 mrt Inleveren Foto van de Maand; onderwerp vrij; geen St. Nicolaas- of Kerstfoto's. Verder als op 8 januari.
- 26 mrt Bespreking Foto van de Maand.

Voorz. P. K.

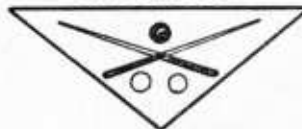
REIZEN

Wij wensen het Hoofdbestuur, de besturen der diverse clubs, de Redactie en onze leden prettige feestdagen en een gelukkig en voorspoedig 1959 toe.

Bestuur Reislclub

BILJARTEN

In de op 12 november j.l. gehouden 11e jaarvergadering is het bestuur als volgt samengesteld:

C. J. Swinkels, voorzitter; A. Prins, secretaris-wedstrijd-leider, Heijplaatstraat 24, Rotterdam-Z. II; A. Brouwer, penningmeester; C. Oskam, 2e secretaris; E. v. d. Adel, algemeen adjunct.

Langs deze weg brengen wij dank aan onze aftredende bestuursleden, de heren A. Dekker en J. Kaasjager, voor het vele werk, door hen in het belang der club verricht. Wij hopen hen nog vele jaren als trouwe biljarters in ons midden te zien.

De club-kampioen 1958 is nu bekend! De heer H. Hanswijk stelde zich voor een jaar in het bezit van onze wisselprijs (Imitatie biljart met keunenrek) en verbeterde daarbij zijn moyenne met 0,15 of wel 12%. Proficiat, hoor! De boutwedstrijden zijn inmiddels aan de gang en hebben een bijzondere belangstelling bij de leden (100% opkomst). Welke club kan zich hiermee meten?

Als lid werden aangenomen: de heren J. Eerlang en D. Doolaard, die wij van harte welkom heten.

Het Bestuur

ZWEMMEN

Door de enorme toeloop van nieuwe leden is het bestuur van de zwemclub genoodzaakt met het aannemen van nieuwe leden te stoppen en een wachtlijst aan te leggen. De leden van W.E.K., die lid van

onze vereniging willen worden kunnen zich, met vermelding van hun geboortedatum, schriftelijk opgeven bij mev. De Bakker, Mijdrechtstraat 20, Rotterdam-22.

Op 1 januari a.s. houden wij onze jaarlijkse ledenvergadering in de D. C. Endert Jr. stichting. Alle leden boven 16 jaar zijn dan van harte welkom.

N. d. B.

HENGELLEN

Sportvrienden, tot nadere datum stoppen wij met vissen.

Alle leden en het Hoofdbestuur wensen wij een voorspoedig en sportief 1959

Bestuur T.O.G.

Ernst en luim ☆ bij de jaarwisseling

Het nieuwe jaar heeft weer zijn intrede gedaan.
Met als gevolg, dat het oude er vandoor is gegaan.
Want 't is zo zeker als 'n wet van Perzen en Meden:
Op 1 januari behoort 't oude jaar tot het verleden.
Het is dan altijd een heel bijzondere dag,
't is de dag dat het lijkt of een ieder je mag,
Waar je kort van tevoren mee overhoop heb gelegen,
Geef je 'n hand en wensst ze toe: veel heil en zegen.
Wat zou de wereld uit louter braven bestaan
Als alle goede wensen in vervulling zouden gaan!
Wij leefden dan als babies die pas zijn geboren,
Oorlogen zouden hierdoor tot 't verleden behoren,
Geen landen meer die elkander overvielen,
Overbodig werden dan ook geleideprojectielen.
Met atoombommen werd niet geëxperimenteerd,
Ze konden naar de schroothoop worden getransporteerd.
Vrouwen en kinderen behoeften niet te wenen
Over mannen en vaders, die op 't slagveld verdwenen.
Geen jonge kerels in inrichtingen en gestichten,
Die nooit meer in staat zijn om werk te verrichten.
Staatshoofden behoeften geen brieven te schrijven
Om elkaar 't één en ander onder de neuzen te wrrijven.
In Genève konden ze, om zich niet te vervelen,
'n Vriendschappelijk partijtje voetbal gaan spelen.
Als Kroetsjef dan als stopperspil fungeerde,
En Tito, als midvoor der tegenpartij, hem passeerde.
't Publiek langs 't lijntje, dat ging hossen van pret
Als Tito dóór kon breken en 'n goaltje had gezet.
'k Zou in deze richting nog wel door kunnen gaan,
Maar waar een begin aan is, behoort ook 'n einde aan.
De traditie getrouw wil ik met 'n paar wensen besluiten:
Allen een gelukkig nieuwjaar, en . . . niet te krap in de duiten!
Dat het de Droogdok dit jaar aan werk niet zal mankeren;
Nieuwe schepen om te bouwen en veel oude om te repareren.
Zorg er voor, als de fluit van vijf uur is gegaan,
Dat je kan zeggen: „k Heb vandaag mijn werk weer gedaan”.
Want door steeds intensief je werk te verrichten
Verkrijg je rechten, maar rechten stellen ook plichten.
Tracht 'n baas te beschouwen als iemand die leiding moet geven,
Denk niet als hij weg is: „Nu stop ik maar eens even”.
Toon steeds over zoveel plichtsgevoel te beschikken
Dat je weet, ik moet werken en kom niet om blaasjes te pikken.
Roddel niet over Jan, Piet, Klaas of hoe hij ook heet,
Over zaken, waar je soms absoluut niets van weet.
Smijs geen brood op straat en in vuilnisbakken.
Denk om '44-'45, toen wij er naar liepen te snakken!
Brom niet als je 'n bedrag op 't loonzakje ziet staan,
Dat ingehouden is om naar de fiscus te gaan,
Denk dan aan 'n spreuk, die ik eens ergens zag hangen,
Deze luidde: „Het is prettiger te geven dan te ontvangen”.
Probeer kleine onenigheden onder elkaar te vermijden,
Want 't zijn nietige dingen, die soms tot narigheid leiden.
Als b.v. de vrouw het zout in de piepers mocht vergeten,
Zeg dan met nadruk: „Wat heb ik nu toch heerlijk gegeten”.
En als zij per abuis suiker in de snert heeft gedaan,
Zeg dan niet: „Wat 'n eigenaardig smaakje zit er aan”,
Tenslotte, allen bij de R.D.M. veel voorspoed en zegen
Voor het komende jaar negentienhonderdvijftig plus negen.

A. v. d. Horst

Wij wensen alle leden

prettige Kerstdagen

en een voorspoedig 1959

de Redactie

Op 6 december 1958 ging de heer

A. KEETELAAR,

ketelmaker, geboren 25 september 1893 en wonende Vestastraat 18 b te Rotterdam, met pensioen, nadat hij van 17 maart 1924 af, met een korte onderbreking, bij de R.D.M. was werkzaam geweest.

Op 13 december 1958 gingen met pensioen de heren:

G. J. VAN DEN BERG,

aanbouwer, geboren 19 november 1893 en wonende Albrecht Engelmanstraat 25 a te Rotterdam, die van 29 januari 1924 af, met een aantal onderbrekingen, werkzaam was bij de R.D.M.

en

J. LAMENS,

klinker, geboren 12 mei 1893 en wonende Brederodestraat 21 te Rotterdam, die van 17 april 1914 af werkzaam was bij de R.D.M.

Op 20 december 1958 gingen met pensioen de heren:

R. BAKELAAR,

timmerman, geboren 8 september 1893 en wonende Overijsestraat 94 a te Rotterdam. Hij was van 13 juni 1941 af werkzaam bij de R.D.M.

J. BURMAN,

timmerman, geboren 21 november 1893 en wonende Frans Bekkerstraat 99 b te Rotterdam, die van 29 november 1915 af, met enkele onderbrekingen, werkzaam was bij de R.D.M.

en

G. WOLTERS,

werkmeeester modelmakerij, geboren 5 april 1893 en wonende Frans Halsplein 25 te Schiedam, die van 11 januari 1907 af, met enkele onderbrekingen tot 17 juni 1939 bij de N.W. en daarna bij de R.D.M. werkzaam was.

Op 31 december 1958 gaan met pensioen de heren:

J. C. VAN DORP,

kantoorbediende loonafdeling, geboren 4 augustus 1893 en wonende Anthonie Muysstraat 77 a te Schiedam, die van 17 februari 1919 tot 29 februari 1948 werkzaam was bij de N.W. en daarna bij de R.D.M.

C. P. J. HEYSTER,

kantoorbediende loonafdeling, geboren 1 juni 1891 en wonende Burg. van Haarenlaan 115 te Schiedam, die van 16 december 1920 af werkzaam is bij de N.W.

en

C. DEN OUDEN,

kantoorbediende loonafdeling, geboren 28 januari 1892 en wonende Willem Beukelszstraat 13 b te Rotterdam, die van 14 december 1918 af werkzaam is bij de N.W.

UITSLAG VAN DE VERLOTING ten bate van de polio-patiëntjes van het Zuiderziekenhuis te Rotterdam.

No. 1382 schilderij

No. 527 fototoestel

Pijzen worden tot 15 februari 1959 ter beschikking gehouden, daarna vervallen alle rechten.